

SPECIALISTSJUKSKÖTERSKEPROGRAMMET – DISTRIKTSSKÖTERSKA, 75 HÖGSKOLEPOÄNG

Specialist Nursing Programme – Primary Health Care, 75 higher education credits

Utbildningsprogrammet är inrättat den 27 september 2001 av fakultetsnämnden för medicin, naturvetenskap och teknik. Utbildningsplanen är senast fastställd den 29 januari 2008 av fakultetsnämnden för hälsa, medicin och vård.

1 ALLMÄNT

Specialistsjuksköterskeprogrammet – distriktssköterska är en vidareutbildning och leder till en yrkesexamen som specialistsjuksköterska. Inom ramen för utbildningen kan även målen för magisterexamen uppfyllas beroende på förkunskaper och val av kurser. Utbildningen vänder sig till sjuksköterskor som vill arbeta med öppen hälso- och sjukvård på vårdcentral, barnvårdcentral eller inom kommunens skolhälsovård eller hemsjukvård. Utbildningen ger fördjupade kunskaper om hälsa, sjukdom och funktionshinder hos människor i olika åldrar utifrån ett genus och etnicitetsperspektiv. Dessutom ges möjligheter till att utveckla ett vetenskapligt förhållningssätt till de kunskaper och färdigheter som professionen bygger på, för att i det kommande arbetet kunna ta fram, värdera och implementera omvårdnadsvetenskaplig forskning.

2 UTBILDNINGENS MÅL

2.1 Mål för utbildning på avancerad nivå

Utbildning på avancerad nivå skall väsentligen bygga på de kunskaper som studenterna får inom utbildning på grundnivå eller motsvarande kunskaper.

Utbildning på avancerad nivå skall innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och skall, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå,

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.
(1 kap. 9 § högskolelagen [HL])

2.2 Mål för Specialistsjuksköterskeprogrammet – distriktssköterska

Mål (utöver de allmänna målen i 1 kap. 9 § HL)

För specialistsjuksköterskeexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som specialistsjuksköterska

Kunskap och förståelse

För specialistsjuksköterskeexamen med respektive inriktning skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen, och
- visa fördjupad kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet

Färdighet och förmåga

För specialistsjuksköterskeexamen med respektive inriktning skall studenten

- visa fördjupad förmåga att självständigt och i samverkan med patient och närstående identifiera vårdbehov och upprätta omvårdningsplan,
- visa förmåga att leda och utvärdera omvårdningsåtgärder,
- visa fördjupad förmåga att initiera, genomföra och utvärdera hälsofrämjande och förebyggande arbete,
- visa förmåga att integrera kunskap samt analysera, bedöma och hantera komplexa frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att medverka vid och självständigt utföra undersökningar och behandlingar inklusive vård i livets slutskede, och
- visa vårdpedagogisk förmåga

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För specialistsjuksköterskeexamen med respektive inriktning skall studenten

- visa självkännet och empatisk förmåga
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

För specialistsjuksköterskeexamen med *inriktning mot distriktssköterska* skall studenten också

- visa förmåga att självständigt bedöma, planera, genomföra och utvärdera de åtgärder som behövs för att främja fysisk, psykisk och social hälsa hos patienter och förebygga uppkomsten av sjukdom och sjukdomskomplikationer,
- visa förmåga att observera och bedöma komplexa behov av vård, habilitering och rehabilitering hos patienter, och
- visa sådan kunskap som krävs för att ansvara för hälsoundersökning och vaccinationsverksamhet.

(bilaga 2, högskoleförordningen [HF])

Utöver detta har Örebro universitet som mål, att den studerande efter avslutad utbildning skall

- visa sådan kunskap som krävs för att kunna få förskrivningsrätt av läkemedel enligt SOSFS 2001:16 (M)

3 UTBILDNINGEN

3.1 Utbildningens huvudsakliga uppläggning och innehåll

Programmet omfattar 75 högskolepoäng och huvudområdet är omvårdnadsvetenskap. Av utbildningens 75 högskolepoäng, utgör 60 högskolepoäng kurser i omvårdnadsvetenskap varav minst 45 högskolepoäng på avancerad nivå och minst 18 högskolepoäng är verksamhetsförlagd utbildning. Resterande 15 högskolepoäng utgörs av en kurs på avancerad nivå inom området medicin. Beroende på förkunskaper (se punkt 7.2) ingår att antingen genomföra ett självständigt arbete (examensarbete) omfattande 15 högskolepoäng på avancerad nivå, för att förutom yrkesexamen uppnå kursfordringar för magisterexamen i omvårdnadsvetenskap, eller att genomföra ett självständigt arbete (examensarbete) omfattande 15 högskolepoäng på grundnivå.

Omvårdnadsvetenskapen har sin utgångspunkt i studiet av människans behov och upplevelser i samband med hälsa och ohälsa. Begreppen person, interaktion, sjuksköterska och patient/familj/närstående, praktik, miljö/omgivning och hälsa, samt relation mellan dessa begrepp är centrala fenomen. Hur omvårdnad beskrivs har samband med synen på kvinnor och män, liksom på innebörden av hälsobegreppet och avser alla åldrar. I mötet med den enskilda människan syftar omvårdnaden till att stödja patienten att klara det dagliga livet så optimalt som möjligt. Utifrån en humanistisk utgångspunkt och ett livscykelperspektiv är det angeläget att i utvecklandet av omvårdnadsvetenskapen söka kunskap om hur det dagliga livet levs och upplevs inte minst med tanke på patienters och familj/närståendes sårbarhet och utsatthet.

Utbildningen, såväl den teoretiska som den verksamhetsförlagda, innefattar studier av människor i alla åldrar med olika grad av hälsa och funktionshinder av akut och kronisk karaktär, från helt friska till allvarligt sjuka och döende människor, oavsett genus och etnicitet. Kunskap ska utvecklas om förutsättningar för psykisk, fysisk och social hälsa i alla åldrar för att inom specialområdet självständigt kunna analysera,

värdera, planera och utföra hälsoarbete och omvårdnad samt förskriva förbrukningsartiklar, hjälpmedel och vanligt förekommande läkemedel.

I utbildningen exemplifieras och fördjupas kunskapen om vetenskapliga metoder och studenten ges möjlighet att utveckla nya kunskaper, färdigheter och förståelse utifrån ökade komplexa förlopp, situationer och begrepp. Studenten skall självständigt träna sin förmåga till syntes samt bedöma värdet av de olika delarna i omvårdnaden till en helhet. Ett självständigt arbete på 15 alternativt 7,5 högskolepoäng ingår. I den verksamhetsförlagda utbildningen ges studenten möjlighet att fördjupa sin förmåga att, utifrån forskningsbaserade kunskaper, självständigt planera, genomföra och utvärdera omvårdnad med varierande svårighetsgrader. Studenten ges också möjlighet att öka sin förmåga till samarbete, samverkan och informationsutbyte med andra professionella inom och utanför den egna organisationen.

3.2 Kurser som ingår i programmet

Omvårdnadsvetenskap, avancerad nivå, Folkhälsoarbete, 7,5 högskolepoäng

Kursen handlar om folkhälsoarbete, hälsa och ohälsa för olika grupper i samhället. Kursen innehåller den vetenskapliga forskningsprocessen samt hur olika teoretiska och metodologiska val samverkar med empiriska frågeställningar.

Omvårdnadsvetenskap, avancerad nivå, Barn i primärvård, 22,5 högskolepoäng

Kursen handlar om barns och ungdomars normala utveckling samt speciella behov och resurser vid förändrat hälsostatus. Dessutom ingår vetenskapsteori och forskningsmetodik. I kursen ingår hjärt- lungräddning för barn samt verksamhetsförlagd utbildning inom barnhälsovård och skolhälsovård.

Medicin, Farmakologi och sjukdomslära, avancerad nivå, 15 högskolepoäng

Kursen behandlar allmän farmakologi och speciell farmakologi i samband med sjukdom. Kursen ges i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter SOSFS 2001:16 (Kompetenskrav för sjuksköterskor vid förskrivning av läkemedel). I kursen ingår fältstudier samt katastrofmedicin.

Omvårdnadsvetenskap, avancerad nivå, Vuxna i primärvård, 15 högskolepoäng

Kursen handlar om funktionshindrade, vuxnas och äldres livsvillkor och distriktssköterskans förskrivningsrätt av hjälpmedel. Kursen innehåller en fortsatt fördjupning i det vetenskapliga arbetssättet med självständig analys och syntes av data. I kursen ingår verksamhetsförlagd utbildning inom vårdcentral och hemsjukvård.

Omvårdnadsvetenskap, avancerad nivå, Examensarbete, 15 högskolepoäng

I kursen ska studenten genomföra ett självständigt arbete (examensarbete) inom omvårdnadsvetenskap och med inriktning mot primärvård/hemsjukvård. Ämnet väljs av den studerande i samråd med handledaren. Arbetet kan vara en teoretisk eller empirisk studie och skall ha teoretisk förankring inom ämnesområdet och relevant metod utifrån forskningsfrågan. Studenten ska visa förmåga att självständigt planera och genomföra en vetenskaplig studie, presentera och kommunicera sina resultat i form av ett skriftligt arbete vid ett seminarium med opposition. Studenten ska försvara arbetet och agera som opponenter på annat vetenskapligt arbete.

Alternativt

Omvårdnadsvetenskap C, Examensarbete, 15 högskolepoäng

I kursen ska studenten genomföra ett självständigt arbete (examensarbete) inom omvårdnadsvetenskap och med inriktning mot primärvård/hemsjukvård. Ämnet väljs av den studerande i samråd med handledaren. I examensarbetet förenar studenten kunskaper inom omvårdnadsvetenskap med kunskaper i vetenskapligt arbetssätt. Studenten ska försvara arbetet och agera som opponenter på annat vetenskapligt arbete.

3.3 Studieformer

Utbildningens pedagogiska grundsyn utgår från att människan är nyfiken och tänkande och har en vilja att öppna sig för det som är främmande för att öka sina möjligheter att tolka och integrera det som sker till ny kunskap. Studenten ges möjlighet att utveckla sin förmåga att analysera, se samband, dra slutsatser och värdera kunskaper genom ett reflektivt och kritiskt tänkande. För utvecklandet av det kritiska tänkandet och reflektionen har dialogen en central roll.

I utbildningen förekommer litteraturstudier, seminarier i såväl teori som i den verksamhetsförlagda utbildningen, föreläsningar, problemlösning enskilt och/eller i grupp. Muntliga och skriftliga presentationer ingår samt, fältstudier och verksamhetsförlagd utbildning. Informationshanteringen är integrerad och studentens förmåga att se behovet av information främjas. Studierna är förankrade i vetenskapligt grundade teorier och beprövad erfarenhet och bygger på aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. I utbildningen används en särskild nätbaserad kursplattform för information och kommunikation.

För utvecklingen av en professionell kompetens utgör den verksamhetsförlagda utbildningen en viktig del. Den präglas av ett flervetenskapligt perspektiv där omvårdnadsvetenskap och medicin utgör olika kunskapsdimensioner som förenas till en syntes. Den vetenskapliga kunskapen är vägledande under de verksamhetsförlagda studierna, och beprövad erfarenhet utvecklas genom att olika situationer/åtgärder problematiseras. Studenten ska beskriva och reflektera över handlingar och ställningstaganden och få möjlighet att söka alternativa lösningar på problem de möter. För att underlätta studierna ska studenten skriva en lärandeplan för varje verksamhetsförlagd placering samt få möjlighet att bedöma sig själv och uttrycka vad, hur och varför de lär sig. Studenten ges stöd av handledande distriktssköterskor. För närmare information om studieformer, se respektive kursplan.

4 INTERNATIONELLT STUDENTUTBYTE

Programmet erbjuder inte möjlighet till internationellt studentutbyte.

5 BETYG OCH EXAMINATION

Om inte annat är föreskrivet i kursplanen skall, enligt 6 kap. 18 § HF, betyg sättas på en genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator).

Som betyg skall, enligt 6 kap. 19 § HF, användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd, om inte högskolan föreskriver annat betygssystem.

I de fall rektor medgivit avsteg från den tregradiga betygsskalan framgår detta av respektive kursplan.

Obligatoriska moment förekommer i form av verksamhetsförlagd utbildning, seminarier, inlämningsuppgifter. För närmare information om kraven på obligatoriska moment och deras omfattning, se respektive kursplan.

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för examination.

6 EXAMEN

Efter avslutad utbildning ansöker student om examen

Specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot distriktssköterska (Graduate Diploma in Specialist Nursing, Primary Health Care)

Specialistsjuksköterskeexamen erhålls efter fullgjorda kursfordringar om sammanlagt 75 högskolepoäng. Inom ramen för kursfordringarna skall studenten ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) samt en verksamhetsförlagd del av utbildningen. Därtill ställs krav på av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som sjuksköterska.

Mål, se punkt 2.2.

Medicine magisterexamen (Degree of Master [one year] of Medical Science)

En medicine magisterexamen uppnås efter att studenten, utöver examen på grundnivå, fullgjort kursfordringar om 60 högskolepoäng, varav

- minst 45 högskolepoäng på avancerad nivå, varav
 - minst 30 högskolepoäng med fördjupning inom ett medicinskt huvudområde,
 - ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom ramen för huvudområdet,
- minst 15 högskolepoäng inom annat medicinskt huvudområde/andra medicinska huvudområden, om inte tidigare erhållen examen innehåller detta.

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för examen.

7 BEHÖRIGHETSVILLKOR

7.1 Behörighetsvillkor vid antagning till programmet

För att vara behörig till programmet krävs att den sökande har legitimation som sjuksköterska utfärdad av Socialstyrelsen (grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på avancerad nivå enligt 7 kap. 29 § HF). Dessutom krävs att den sökande har sjuksköterskeexamen om 180 högskolepoäng, varav minst 15 högskolepoäng

skall avse vetenskaplig metod, och yrkeserfarenhet som sjuksköterska motsvarande minst två års heltidstjänstgöring (särskild behörighet för tillträde till utbildning på avancerad nivå med stöd av 7 kap. 31 § HF).

För ytterligare information, se Antagningsordning.

7.2 Behörighetsvillkor vid antagning till kurser inom programmet

För att bli antagen till kurser inom programmet krävs att den studerande har den särskilda behörighet som föreskrivs. Den särskilda behörigheten framgår av respektive kursplan.

För antagning till kursen Omvårdnadsvetenskap, avancerad nivå, Examensarbete, 15 högskolepoäng är den särskilda behörigheten: 90 högskolepoäng i ämnet omvårdnadsvetenskap inklusive ett självständigt arbete om 15 högskolepoäng eller 60 poäng i ämnet omvårdnadsvetenskap inklusive ett självständigt arbete om 10 poäng.

8 URVAL

Vid urval till programmet används urvalsgrunden antal godkända högskolepoäng till och med sista anmälningdag.

9 TILLGODORÄKNANDE AV TIDIGARE UTBILDNING

Beslut om tillgodoräknande av kurs i generell examen, om bedömningen sker i samband med begäran om examensbevis och kan betraktas som rutinmässig, fattas av processchefen för studentservice (se delegationer i utbildningsfrågor).

Beslut om tillgodoräknande i övriga fall fattas av respektive prefekt/akademief eller motsvarande (se delegationer i utbildningsfrågor).

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för tillgodoräknande.

10 ÖVRIGT

Örebro universitet har tecknat avtal om samverkan kring verksamhetsförlagd utbildning (vfu) med Örebro läns landsting och länets kommuner. Vfu förläggs i huvudsak till Örebro län men kan förläggas i annat län under förutsättning att kvalitetskraven kan tillgodoses. Vfu kan medföra merkostnad för studenten i form av resor och bostad.

Undervisning kan ske på annat språk än svenska, främst annat nordiskt språk och/eller engelska.

IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER (6 KAP. 17 § HF)

Denna utbildningsplan gäller från och med höstterminen 2008.

Den som har påbörjat utbildningen höstterminen 2006 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes i 16 juni 2005 till och med höstterminen 2008.

Den som har påbörjat utbildningen höstterminen 2007 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes i februari 2007 till och med höstterminen 2009.